

11.8

TING TANG CỨU CHA

Buôn Bul ngày xưa có hai vợ chồng tên là K'Bông, người vợ tên là Ka Kling. Khi người vợ có mang lần đầu tiên bà rất thèm trái chua. Ngày nào không có trái chua thì bà không chịu ăn uống gì hết. K'Bông rất thương vợ. Một ngày ông nói:

- Em hãy ở nhà nhé, anh sẽ đi tìm nhiều trái chua cho em ăn.

K'Bông đi tìm trái chua từ đồi này sang đồi khác mà vẫn không có. Người khác thấy vậy mách cho ông:

- Này K'Bông, hãy đến nhà Chà Srai, nhà đó có rất nhiều loại trái chua ngon.

Đêm đến người chồng đến nhà của Chà Srai trộm trái chua. Nhà Srai đã ngủ yên, ông rón rén đến bên một cây bút được nửa gùi mang về cho vợ. Ngày hôm sau Kling lại kêu:

- Anh ơi hãy đi lấy trái chua nữa đi, em đã ăn hết rồi.

Đến hôm sau K'Bông lại đi hái trộm trái chua của Srai.

Mấy ngày liền như vậy. Srai ra thăm cây thấy trái chua để dành mất gần hết. Nó bèn sai con là Grút mang lục lạc ra treo trên một cây còn nhiều trái. Như mọi đêm khác, K'Bông lại lên đến trộm trái. Vừa đụng vào chùm trái, lục lạc kêu vang lên, cha con nhà chà Srai đã rình sẵn chạy xô đến tóm được K'Bông. Chúng mang ông về nhà chặt đầu ông treo trước cửa, thân mình ông chúnng ngâm trong nước cho đĩa đến hút máu. Từ hôm đó cha con nhà Srai bắt đĩa đã no máu trên người K'Bông ăn thịt.

Kling ở nhà chờ mãi, chờ mãi mà chồng vẫn không về. Trái chua thì bà không thèm nữa chỉ mong sao gặp được mặt chồng. Ngày qua tháng lại bà sinh con mà K'Bông vẫn biệt tăm. Bà nghĩ bụng: Chồng tôi đã chết rồi. Bà sinh ra hai đứa con trai đặt tên là K'Ting và K'Tang. Hai đứa con hay ăn chóng lớn. Chẳng bao lâu chúng đã có thể đi phát rẫy, đan gùi cho mẹ. Một hôm Ting - Tang hỏi mẹ:

- Mẹ ơi cha chúng con đâu.

- Hai con không có cha.

Biết là mẹ không nói thật, chúng dọa:

- Mẹ không nói thật chúng con sẽ bỏ mẹ mà đi đó. Bà mẹ không chối quanh được nữa, bà kể:

- Cha của các con là K'Bông. Ngày mẹ có thai hai đứa con rất thèm trái chua. Một lần cha đi lấy trái chua trong đêm không thấy về nữa. Người trong buôn nói là cha con đã bị Chà Srai bắt ăn thịt chết rồi.

Ting - Tang nghe mẹ kể vô cùng tức giận Srai. Hai anh em bàn nhau sẽ đến nhà Chà Srai để giết chúng. Hai đứa lập tức đến nhà những người trong buôn hỏi đường. Ngay ngày sau Ting - Tang từ biệt mẹ lên đường trả thù cho cha.

Đi đến nhà Chà Srai, Ting - Tang gọi lớn:

- Có ai ở trong nhà không, chúng tôi đi ngang qua đây tối rồi muốn xin ngủ nhờ.

Chà thấy con người đến thì mừng trong bụng:

- Hãy vào đây ời hai chàng trai khoẻ mạnh. Các người từ đâu tới?
- Chúng tôi từ phía mặt trời mọc, từ cái nơi mà trời bắt đầu cho nắng đến thăm đây.

Srai và con là Grút mang một ché rượu ra cho Ting - Tang uống. Srai nói với con:

- Này con hãy cho chúng uống say, để chúng sang nhà các cô của con để chúng làm bậy, ta sẽ bắt tội, sẽ ăn thịt chúng.

Grút vâng lời liên tục ép Ting - Tang uống. Ting - Tang nhanh trí thừa lúc hai cha con Srai không để ý lấy dao trong người khoét một lỗ nhỏ dưới đáy ché rồi lấy chân bịt lại; đến lượt hai anh em uống thì bỏ chân ra không cần hút rượu nước trong ché vẫn vơi đi. Cha con nhà Grút không hay biết gì uống mãi. Vừa uống lại vừa dặn Ting - Tang.

- Này hai chàng trai, nếu uống xong thì lên nhà em gái ta mà ngủ.

Được một lát sau, cha con Srai không đi nổi nữa; còn Ting - Tang thì giả vờ say lên nhà em gái Srai để ngủ. Hai em gái của Srai đã được anh dặn trước nên khi nằm ngủ chung cứ xích đến gần Ting - Tang. Hai chàng đoán được ý xấu nên thọc léc cho hai cô gái lủi ra.

Sáng hôm sau cha con nhà Srai tỉnh dậy không thể nào bắt tội được Ting - Tang nên nghĩ ra trò khác.

Chúng hỏi:

- Này hai chàng trai có ăn được cơm thiêu không?

- Không, chúng tôi chỉ ăn cơm ngon thôi.

Thế có ăn được gà chết không?

- Không, chúng tôi chỉ ăn được gà ngon thôi, chúng tôi cử hết mấy thứ đó!

Srai và Grút muốn lấy thịt K'ông lừa cho Ting - Tang ăn nhưng không tài nào lừa được nên đành để cho hai anh em họ ra đi.

Ting - Tang quay về nhà. Hai người đã biết tường tận nhà và buồn của Srai. Hai chàng đi lấy sợi chỉ tơ ở Dung Kòn Yàng, lại rèn một cái móc bằng sắt thật tốt. Làm một cái điều có cột móc sắt, và dùng dây tơ thả bay đến buôn của Srai. Ting - Tang làm cho cái móc sắt phá hết nhà cửa, móc vào người Chà Srai và Chà Grút cho đến chết... Giết được bọn chúng rồi hai chàng đến buôn tìm xác cha làm phép cho cha sống lại. Vợ chồng Kling, K'ông gặp nhau mừng rỡ vì hai con đã trưởng thành. Từ đó họ cùng sống với nhau hạnh phúc.

Người kể: Cô giáo H'Plơ, thôn Spa, xã Thuận An, huyện Đắk Mil
(Trích *Truyện cổ M'ông*, Tập 2, Trương Thông Tuần sưu tầm – giới thiệu, Nhà xuất bản Hội nhà văn, trang 225-228)